

Preek 9 februari 2014 Dominicuskerk Utrecht

Het evangeliegedeelte van deze zondag staat in een grote rede waarmee Jezus zich volgens Mattheus bij het grote publiek presenteert... Als een nieuwe Mozes op de berg spreekt hij bemoedigende woorden tegen mensen die misschien zelf het gevoel hebben dat ze er niet toe doen: die niet meedoen in de wereld van het grote geld, macht, bezit en schoonheid.

Als je de toespraak zelf zou lezen ontdek je dat er een omslag is in de manier van spreken van de derde persoon naar de tweede persoon: van zij naar jullie
jullie die zuiver zijn van hart
die worden vervolgd vanwege de gerechtigheid
die worden uitgescholden vanwege mij....

Jezus spreekt tegen mensen die de keuze voor Hem hebben gemaakt en zijn leerling, volgeling, zijn geworden die elke dag daarvan de moeite voelen Hij spreekt ze moed in...

Jullie zijn het zout der aarde,
jullie zijn het licht voor de wereld..
Jullie zijn van kapitaal belang voor het leven op aarde;
van jullie hangt het leven van de wereld af

Je mag het horen en lezen als een compliment aan al die mensen die hongeren en dorsten, verlangen naar gerechtigheid, die barmhartig zijn, die vrede brengen die zuiver van hart, oprecht en eerlijk zijn...

Wij voelen ons verlegen met zulke grote woorden..
Wees eerlijk: de wereld in Oog in Al in Utrecht draait ook door zonder ons, ...
Wie verwacht nog iets van ons ?

Zout was in de dagen van Jezus een kostbaar goedje: de soldij in de Romeinse leger werd in zout uitbetaald: salaris
Tot de komst van het conservenblik en de diepvries was zout het middel om voedsel te bewaren
Een we zijn nog nergens zonder zout
als ons verkeer in de winter geplaagd wordt met sneeuw en ijzel.....

En wat licht betekent besef je weer
als de stroom een paar uur uitvalt..

Jezus Messias, kent als geboren en getogen jood
de verhalen van de beginne
over de schepping van hemel en aarde
die beginnen met God die zegt : Licht
en dan ontrolt zich in een heilig spel de stoffering van de aarde
waar tenslotte Adam, de mens, verschijnt
geboetseerd door de Eeuwige
op Hem gelijkend, een levend wezen door de adem
die de eeuwige zelf in zijn neus heeft geblazen.....

Jezus leeft met het diepe besef
dat de mens op zijn beste momenten
niet van zichzelf is maar gestalte van de Eeuwige
die zich geeft in ons.....

In het evangelie van Johannes
spreekt Jezus vanuit dit besef over de hemelse Vader
die in Hem is:
als je Hem hoort - hoor je de Eeuwige
als je Hem ziet - zie je God
die leven geeft aan alles in de hemel en op aarde...

Johannes laat Jezus ook zeggen
dat Hij het licht is dat in de wereld komt:
waarmee God zijn werk is begonnen....

Jezus laat zijn leerlingen, ons, zien wie we zijn:
net als Hij zijn we geroepen voor een leven
dat een zegen is voor de ander,
met een hoofdletter en een kleine letter geschreven...

Van de mensen die iets van Jezus' manier van leven
hebben begrepen gaat iets uit:
aan goedheid, aan vrede aan barmhartigheid
Ik denk dat we allemaal namen kunnen noemen van mensen
die op hun eigen manier:
een steun waaraan anderen zich optrekken,
een gids voor wie het spoor bijster is
die een zegen zijn.
Ze stralen iets uit zoals wij dat in heiligen afbeelden,
in een aura, een kring van licht,
gewone mensen die met hun fouten en gebreken
iets van God, en zijn eeuwige licht doorgeven.
Zo'n leven blijft niet onopgemerkt
dan ben je als een stad op een berg,
die schittert al van ver in de zon.

Je zou willen dat we zo kerk zijn
een baken, een gezelschap
dat anderen iets te bieden heeft.....

Ik hoor Jezus zijn leerlingen prijzen:
jullie zijn het zout der aarde en het licht der wereld.
Jullie zijn van belang voor het behoud van de wereld...
Kunnen we zo'n lof in 2014 in Utrecht wel verdragen?
Als we het niet waard zijn, dienen we te worden vergeten:
weggeworpen en vertrapt door de mensen;
verworden tot geschiedenis.
De kerk verspeelt haar recht van bestaan
als ze geen kleur en smaak geeft aan het leven in deze stad
als mensen zich niet meer aan ons kunnen optrekken.....

En het zou wijs kunnen zijn
om ons af te vragen of wij het daarom
nu ook anders moeten gaan doen:
bondgenoten zoeken in andere wijken en kerken
al was het maar in de Ludgerusparochie..

Aan het eind van het evangelie van Mattheus
horen wij Jezus vol lof spreken tegen de mensen
die blijkbaar licht en zout zijn geworden:
die moed en hoop geven
aan wie het vertrouwen in de toekomst zijn kwijtgeraakt
die onderdak hebben voor degenen
die over de grens en in opvangcentra worden weggezet
die letterlijk en figuurlijk hun brood delen
met wie geen kruimel heeft;
Ze zoeken de mensen op die aan hun lot zijn overgelaten:
ziek, oud of gevangenen.....
Als je hen ziet is het een bont gezelschap
van rijk en arm:
farizeers, tollenaars en publieke vrouwen
die met dit leven zijn begonnen
toen ze Jezus hebben ontmoet

Wij kunnen Jezus' gezelschap worden:
licht - als het ons lukt
handen en voeten te geven
aan die omgekeerde wereld waar Jezus voor leeft:
waar mensen elkaar hoog houden,
waar zachtmoedigheid het wint van eigendunk
waar geluk niet zit in een drukke dure baan
en glimmende auto voor de deur,
waar geduld en vergeving sterker zijn
dan mijn recht en mijn gelijk
waar we elkaar trouw blijven door dik en dun....

Ik hoop dat we ons niet laten afschrikken
door onze leeftijd en het kleine getal,
of door de problemen in onze samenleving
die wij niet kunnen bevatten, laat staan oplossen....

Een snufje zout geeft het gerecht al een andere smaak...
En een kaarsje voor het raam van een huis op het land
in een maanloze nacht
helpt een reiziger al zijn weg te vinden....

Gerrit Jan Westerveld